

**"Bazan hayır, şerre vasıta olur... Havastaki meziyet, filhakika sebeptir tevazu, mahviyete; olmuş maatteessüf sebab-i tahakküme, tekebbüre hem illet..."
İzah eder misiniz?**

"Bazan Hayır, Şerre Vasıta Olur"

"Havastaki meziyet, filhakika sebeptir tevazu, mahviyete; olmuş maatteessüf sebab-i tahakküme, Tekebbüre hem illet."

Üstün meziyetler ve yetenekler, sahibini mütevazi ve alçakgönüllü yapması gerekirken, maalesef insanların üstünde baskı ve üstünlük kurmaya bir vesile bir araç yapıyor. Yani insan maddi ve manevi ne kadar yükselirse o oranda da mütevazi ve alçakgönüllü olmalıdır.

"Fakirlerdeki aczi, âmilerdeki fakrı, filhakika sebeptir ihsan ve merhamete.

Lâkin maatteessüf müncer olmuştur şimdi zillet ve esarete."

Fakirlerin aciz ve çaresiz halleri, onlara ikram ve ihsanda bulunmaya bir vesile olmalıdır. Yani zengin ve kuvvetli insanlar fakir ve çaresizlere yardım ve şefkat etmelidirler. Lakin durum tam tersine işleyip, zengin ve kuvvetliler fakir ve çaresizlerin zayıflığından ve çaresizliğinden istifade ederek, onları kendilerine esir ve köle yapıyorlar. Yani onların yardımına koşmak yerine onları sömürüp eziyorlar. Kapitalizm gibi.

"Bir şeyde hasıl olan mehâsin ve şerefse, Havas ve rüesâya o şey peşkeş edilir. O şeyden neş'et eden seyyiat ve şer ise, efrad ve hem avâma, Taksim, tevzi edilir.

Aşiret-i galipte hasıl olan şerefse, 'Hasan Ağa, aferin!' Hasıl olan şer ise, Efrada olur nefrin. Beşerde şerr-i hazin!"(1)

Bir milletin ve toplumun beraberce kazandığı değerler, o millet ve toplumun reislerine ve önderlerine veriliyor. Őayet bir kusur ve günah varsa bu da millete ve topluma dağıtılıyor. Halbuki durum tam aksine olmalıdır. Yani kazanç ve değer millete, kusur ve günah reise verilmedir. Çünkü kusur reisin vazifesizliğinden ya da hatasından ortaya çıkıyor...

(1) bk. [Sözler, Lemeat.](#)